

**Bodens
kommun**

Kommunrevisionen

2023-10-04

För kännedom

Fullmäktiges presidium
Partiernas gruppledare
Kommunstyrelsen

Till

Arbetsmarknads- och
utbildningsnämnden

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

KPMG har av Boden kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om arbetsmarknads- och utbildningsnämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet är ändamålsenlig.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden årligen fastställer en plan för det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå stöds av centralt framtagna mallar och på huvudmannanivå skrivs årligen en sammanfattande kvalitetsrapport. Vi bedömer att rapporten ger en övergripande bild av måluppfyllelsen inom de områden som nämnden har valt för uppföljning och att åtgärder för utveckling av utbildningen redovisas, analyseras och följs upp.

Vi har också identifierat brister i kvalitetsarbetet. Överlag saknar vi en dokumenterad analys i huvudmannens kvalitetsrapport. Vi anser att nämnden inte följer upp verksamheten på ett fullgott sätt. I rapporten görs till exempel ingen samlad redovisning eller samlad analys av åtgärdsprogram och särskilt stöd, vilket vi bedömer är en brist. Vi bedömer vidare att nämndens fokus på insatsernas effekter på måluppfyllelsen kan tydliggöras i kvalitetsarbetet. Vi bedömer också att kommunikationen mellan huvudman och verksamhet brister. Rektorerna upplever till exempel att de inte får återkoppling från nämnden. Vi bedömer också att befintligt digitalt verksamhetsstöd inte fullt ut kan användas på det sätt som efterfrågas.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi arbetsmarknads- och utbildningsnämnden att:

- analysera och i huvudmannens rapport dokumentera orsakerna till resultaten i grundskolan för att utifrån dessa kunna besluta om riktade och kraftfulla insatser, vilka sedan i nästa följs upp och vid behov justeras. (4 kap. 3 och 6 §§ SkoL)
- tydliggöra syftet med kvalitetsdialogen mellan nämnden och rektorerna så att enheternas och huvudmannens kvalitetsarbete kan ligga till grund för insatser i syfte att utveckla utbildningen. (4 kap. 3 § SkoL)
- i dialog med skolledarna utvärdera befintligt verksamhetsstöd utifrån adekvat kravspecifikation och vidta åtgärder så att verksamheten får tillgång till ett ändamålsenligt verksamhetsstöd.

Revisorerna överlämnar härmed granskningsrapporten för kännedom och yttrande. Yttrande från arbetsmarknads- och utbildningsnämnden önskas senast den 30 november 2023.

För revisorerna i Bodens kommun

DocuSigned by:
Ake Carlsson
EABC7819A75F41F...

Åke Carlsson

DocuSigned by:
Michael Sundberg
1B5AE2B6EBF0439...

Michael Sundberg

Bilaga Revisionsrapport "Granskning av systematiskt kvalitetsarbete, KPMG, september 2023.

Certificate Of Completion

Envelope Id: DC924CA16038442CBE2C9077428187D8	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Missiv Granskning SKA uppdaterad 2.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 2
Certificate Pages: 5	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Eva Henriksson
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	eva.henriksson2@kpmg.se
	IP Address: 195.196.32.10

Record Tracking

Status: Original	Holder: Eva Henriksson	Location: DocuSign
10/9/2023 9:33:07 AM	eva.henriksson2@kpmg.se	

Signer Events

Åke Carlsson Åke.Carlsson@boden.se Security Level: Email, Account Authentication (None)	<p>Signature</p> <p>DocuSigned by: <i>Åke Carlsson</i> EABC7819A75F41F...</p> <p>Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 89.160.87.192</p>	<p>Timestamp</p> <p>Sent: 10/9/2023 9:35:15 AM Viewed: 10/9/2023 9:43:49 AM Signed: 10/9/2023 9:43:56 AM</p>
---	--	---

Electronic Record and Signature Disclosure:
Accepted: 1/16/2023 4:17:24 PM
ID: 56becfe9-f10a-4132-8a0c-16c0712a0128

Michael Sundberg michael.sundberg@boden.se Security Level: Email, Account Authentication (None)	<p>Signature</p> <p>DocuSigned by: <i>Michael Sundberg</i> 1B5AE2B6EBF0439...</p> <p>Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 94.234.102.4 Signed using mobile</p>	<p>Sent: 10/9/2023 9:35:14 AM Viewed: 10/9/2023 11:57:32 AM Signed: 10/9/2023 11:58:13 AM</p>
---	---	---

Electronic Record and Signature Disclosure:
Accepted: 10/9/2023 11:57:32 AM
ID: da34482a-5ba8-45f8-a41d-d7591e1d5d21

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	10/9/2023 9:35:15 AM
Certified Delivered	Security Checked	10/9/2023 11:57:32 AM

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Signing Complete	Security Checked	10/9/2023 11:58:13 AM
Completed	Security Checked	10/9/2023 11:58:13 AM

Payment Events	Status	Timestamps
-----------------------	---------------	-------------------

Electronic Record and Signature Disclosure

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: dpreorting@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

- i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;
- ii. send us an email to dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures', you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

Rapport
Bodens kommun

KPMG AB
2023-10-03
Antal sidor 13

Bodens kommun
Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Rutiner	6
3.1.1	Bedömning	8
3.2	Områdesvis uppföljning: nuläge och åtgärder	8
3.2.1	Trygghet	8
3.2.2	Studiero	9
3.2.3	Frånvaro	9
3.2.4	Särskilt stöd	10
3.2.5	Övrigt	10
3.2.6	Bedömning	11
3.3	Uppföljning av åtgärder	11
3.3.1	Bedömning	12
4	Slutsats och rekommendationer	12

Bodens kommun
Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

1 Sammanfattning

KPMG har av Bodens kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om arbetsmarknads- och utbildningsnämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet är ändamålsenlig. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och utbildningsnämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning av det systematiska kvalitetsarbetet. Vi grundar vår bedömning på att nämnden årligen fastställer en plan för det systematiska kvalitetsarbetet som bland annat innehåller direktiv om inriktningen på kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå stöds av centralt framtagna mallar som bland annat reglerar att frågor om trygghet, studiero, frånvaro och särskilt stöd ska följas upp. På huvudmannanivå skrivs årligen en sammanfattande kvalitetsrapport. Vi bedömer att rapporten ger en övergripande bild av måluppfyllelsen inom de områden som nämnden har valt för uppföljning och att åtgärder för utveckling av utbildningen redovisas, analyseras och följs upp.

Vi har också identifierat brister i kvalitetsarbetet. I huvudmannens samlade kvalitetsrapport görs ingen samlad redovisning eller aggregerad analys av åtgärdsprogram och särskilt stöd. Överlag saknar vi en dokumenterad analys i huvudmannens kvalitetsrapport. Vi bedömer att nämnden i högre grad bör analysera orsakerna till resultaten. På detta sätt skulle kopplingen mellan orsaker, insatser och effekterna av insatserna underlättas.

Vi bedömer också att kommunikationen mellan huvudman och verksamhet brister. Det finns arenor för dialog, men syftet med desamma är oklart särskilt vad gäller dialogen mellan nämndens politiker och rektorerna. Vidare bedömer vi att befintligt digitalt verksamhetsstöd inte fullt ut kan användas på det sätt som efterfrågas.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi arbetsmarknads- och utbildningsnämnden att:

- analysera och i huvudmannens rapport dokumentera orsakerna till resultaten i grundskolan för att utifrån dessa kunna besluta om riktade och kraftfulla insatser, vilka sedan i nästa följs upp och vid behov justeras. (4 kap. 3 och 6 §§ SkoL)
- tydliggöra syftet med kvalitetsdialogen mellan nämnden och rektorerna så att enheternas och huvudmannens kvalitetsarbete kan ligga till grund för insatser i syfte att utveckla utbildningen. (4 kap. 3 § SkoL)
- i dialog med skolledarna utvärdera befintligt verksamhetsstöd utifrån adekvat kravspecifikation och vidta åtgärder så att verksamheten får tillgång till ett ändamålsenligt verksamhetsstöd.

Bodens kommun
Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

2 Bakgrund

KPMG har av Bodens kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om arbetsmarknads- och utbildningsnämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet är ändamålsenlig. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Eleverna har rätt att få verka i en miljö med arbetsro fri från kränkande behandling. Elever i behov av särskilt stöd ska få det stöd som de behöver. Elever som inte upplever trygghet eller får det särskilda stöd de har rätt till riskerar att utebli från undervisning och utveckla problematisk skolfrånvaro. Kommunens revisorer har i granskning av nämndens aktiva styrning och kontroll avseende trygghet, studiero och frånvaro identifierat brister. Nämnden följer inte upp verksamheten i enlighet med skollagens 4 kapitel, vilket får till konsekvens att nämnden inte kan besluta om adekvata åtgärder för att åtgärda brister i verksamheten. Revisorerna i Bodens kommun bedömer att elevernas faktiska måluppfyllelse efter läsåret 2022 är låg. Revisorerna bedömer att brister i det systematiska kvalitetsarbetet försvårar en styrning av skolan där elever når målen för verksamheten i en miljö som präglas av trygghet och studiero.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om arbetsmarknads- och utbildningsnämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet är ändamålsenlig.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har ansvarig nämnd rutiner för systematiskt kvalitetsarbete?
- Följer nämnden i sitt systematiska kvalitetsarbete upp:
 - trygghet
 - studiero
 - frånvaro
 - särskilt stöd
- Analyseras aktuellt nuläge inom respektive område ovan?
- Identifieras åtgärder att vidta?
- Följer nämnden upp att vidtagna åtgärder får avsedda konsekvenser?

Granskningen avser arbetsmarknads- och utbildningsnämnden och omfattar systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan.

Bodens kommun
Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

2.2 Revisionskriterier

Granskningen har utgått från nedanstående revisionskriterier:

- kommunallagen (2017:725) 6 kap § 6
- skollagen (2010:800) 4 kap. 3, 5-6 och 7 §§
- Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2021:98)
- tillämpbara interna regelverk och policyer.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av bland annat aktuella beslut av Skolinspektionen, interna rutiner och mallar för det systematiska kvalitetsarbetet, huvudmannens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete läsåret 2021/2022 och för granskningen adekvata nämndprotokoll. Intervjuer har genomförts med arbetsmarknads- och utbildningsnämndens ordförande och vice ordförande, tillförordnad skolchef, kvalitetsansvarig samt urval av rektorer och lärare.

Vid intervjuer har förutom certifierad kommunal revisor Joakim Nertyk även förtroendevalda revisorer från Bodens kommun deltagit.

Rapporten är faktagranskad av tf. skolchef och kvalitetsansvarig.

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

3 Resultat av granskningen

År 2021 genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning av Bodens kommuns ansvarstagande för grundskola och gymnasieskola.¹ Av myndighetens beslut framgår att huvudmannen, det vill säga arbetsmarknads- och utbildningsnämnden, ”i hög utsträckning” gör ”relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet”. Vad gäller uppföljning och analys av hur kompensatoriska åtgärder leder till förbättringar behöver dessa utvecklas. Skolinspektionen avslutade granskningen i juni 2022, då myndigheten ansåg att huvudmannen hade ”påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten i huvudmannens arbete”.

3.1 Rutiner

På förvaltningsnivå har det tagits fram ett *Årshjul för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete*². Av dokumentet framgår:

- vad som ska följas upp
- när det ska följas upp?
- när dokumentation ska lämnas till skolchef respektive huvudman
- att chefssamtal och teamdialog ska genomföras

Årshjulet finns också i bilaga till huvudmannens plan för det systematiska kvalitetsarbetet. Plan tas årligen fram på förvaltningsnivå och beslutas av arbetsmarknads- och utbildningsnämnden.³ Av planen framgår att kvalitetsarbetet består av fem avstämningpunkter:

- övergång, samverkan och studie- och yrkesvägledning
- normer och värden
- måluppfyllelse
- verksamhetens genomförande
- resultat

I planen anges vilka centrala mål som ska följas upp och vilka underlag som ska användas inom åtta olika områden som delvis överensstämmer med ovan nämnda avstämningpunkter.

Andra dokument som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet är mallar ”för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – grundskola”, som riktar sig skolenheterna. Motsvarande mallar finns också för förskola och gymnasieskola. För varje avstämningpunkt som anges i planen finns en mall med stöd för hur

¹ Skolinspektionen, Dnr-SI 2021:4303, 2021-11-17

² Dokumentet är odaterat.

³ Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen *Plan för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete 2023* antagen av arbetsmarknads- och utbildningsnämnden 2022-12-16 § 78.

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

kvalitetsarbetet ska bedrivas. Det gäller vad inom avstämningspunkten som ska följas upp, vilka metoder som kan eller ska användas och hur självskattning, statistik och resultat ska analyseras. Särskilt fokus ska enligt mallarna läggas på att analysera elevernas resultat ur perspektiven genus och flerspråkighet. Av analysen ska bland annat framgå effekter av insatser på måluppfyllelsen sedan föregående år, lärdomar av insatser och hur dessa lärdomar tas till vara i utvecklingsarbetet kommande läsår.

Av huvudmannens årshjul, plan och mallar framgår att kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Ärligen ska en sammanfattning av kvalitetsarbetet sammanställas. Även för detta ändamål finns en framtagna mall. Den benämns sammanfattning samt mål för kommande läsår. Av mallen framgår bland annat vad som behöver åtgärdas och utvecklas, vilka effekter som förväntas, vem som är ansvarig och när uppföljning ska vara genomförd.

I intervjuer med rektorer och lärare framgår att huvudmannen har tagit fram en god struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns tydliga rutiner och mallar för arbetet. Kvalitetsarbetet bedöms ha utvecklats positivt under de senaste åren. Det är bra att kvalitetsarbetet delas upp i sakområden och bedrivs kontinuerligt under hela året, menar respondenterna.

Arbetet på skolenheterna bedrivs under rektors ledning och involverar lärarna på olika sätt och i olika hög grad beroende på vilket avstämningsområdet det gäller. Förutom av personal på den egna enheten kan rektorerna få stöd av förvaltningens kvalitetsansvariga med till exempel enkäter.

Bodens kommun har ett digitalt elevhanteringssystem, men i granskningen framkommer att det är behäftat med brister. Systemet har brister vad gäller frånvarohantering, men även vad gäller dokumentation av måluppfyllelse av kunskapsmålen inom låg- och mellanstadiet. Det betyder att frånvarostatistiken kan brista i tillförlitlighet och att sammanställningar av måluppfyllelse inom grundskolans låg- och mellanstadium behöver göras för hand. Kvalitetsansvarig menar att jämförelsen mellan skolenheterna kan halta om resultaten inte sammanställs på samma sätt. Enligt tillförordnad skolchef har kommunen initierat en förstudie inför en upphandling av ett nytt elevadministrativt system.

Kvalitetsansvarig ansvarar för huvudmannens kvalitetsrapport och är också den tjänsteperson som redovisar kvalitetsarbetet i nämnden. Kvalitetsrapporten går upp på nämndens sammanträde i februari tillsammans med bokslutet. Genom dessa båda dokument möts resultaten av den statliga och den kommunala styrningen, enligt kvalitetsansvarig. Enheternas rapporter har dessförinnan ställts samman av respektive verksamhetschef till en skolformsrapport.

Intervjuade lärare bedömer att de har god dialog med sina rektorer vad gäller kvalitetsarbetet. Rektorerna upplever emellertid inte att de får den återkoppling som de önskar från nämnden. Det kan hända att verksamhetschefen får information, men den når inte rektorerna. Enligt intervjuade genomförs dialoger om kvalitetsarbetet på olika nivåer, dels mellan rektor och verksamhetschef, dels i rektorsteam (F-6-team respektive 7-9-team) och dels mellan rektor och ledamöter i nämnden. I dialogerna

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

deltar också andra tjänstepersoner såsom kvalitetsansvarig. Innehållet i kvalitetsdialogerna mellan verksamhet och nämnd avgörs i samråd mellan nämnd och tjänstepersoner på förvaltningsnivå. I intervjuer med politiker och rektorer framgår att detta forum för dialog inte upplevs vara ändamålsenligt. Rektorer upplever till exempel inte att dialogen är ett samtal kring kvalitetsarbetet. De får därmed inte återkoppling på sitt kvalitetsarbete genom dialogen. Nämndens presidium menar att det är oklart vad syfte och mål är med dialogen. Presidiet upplever vidare att rektorerna inte ställer krav på att nämnden vidta åtgärder för att rätta till brister i verksamheten. Rektorer ger en liknande bild då de menar att det har de förutsättningar de har och inom den ram vidtar de åtgärder som de kan och bedömer behöver göras.

3.1.1 Bedömning

Vi konstaterar att det på arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen finns rutiner för systematiskt kvalitetsarbete och att arbetsmarknads- och utbildningsnämnden har beslutat om plan för det systematiska kvalitetsarbetet i vilken ingår kvalitetsarbetets inriktning. Vi bedömer att styrdokumentet överensstämmer med gällande styrdokument vad gäller dokumentation, kvalitetsarbetets inriktning, analys och insatser för att utveckla utbildningen. Vi ser också att nämndens styrning i huvudsak ger förutsättningar för ett likvärdigt kvalitetsarbete på enhetsnivå som därmed stödjer ett ändamålsenligt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Det digitala stödet för sammanställning, jämförelse och analys bedömer vi är behäftat med brister som inte gör det fullt ut ändamålsenligt. Vi ser också en risk för bristande effektivitet då mer arbete än nödvändigt behöver läggas på manuell sammanställning.

För att tydliggöra på vilken nivå i styrkedjan som ansvaret för utvecklingsarbetet inom de identifierade områdena ligger, kan detta särskilt noteras i huvudmannens dokumentation av insatser att genomföra.

Vi bedömer att kommunikationen mellan huvudman och verksamhet brister. Det finns arenor för dialog, men syftet med desamma är oklart särskilt vad gäller dialogen mellan nämndens politiker och rektorerna.

3.2 Områdesvis uppföljning: nuläge och åtgärder

Av förvaltningens plan framgår alltså vad som ska följas upp. Av de områden som kommunens revisorer har valt att särskilt titta på i föreliggande granskning framgår att samtliga berörs i plan, mallar och huvudmannens kvalitetsrapport för läsåret 2021/22⁴.

3.2.1 Trygghet

Elevernas trygghet följs upp inom avstämningspunkten *Normer och värden*. Det görs genom att:

- personalen i självskattning bedömer hur de arbetar, bland annat om de "har kunskaper om vilka faktorer som skapar en trygg miljö".

⁴ Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen *Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22* antagen av arbetsmarknads- och utbildningsnämnden 2022-12-16 § 78.

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

- kränkings- och incidentanmälningar följs upp.
- enkäter skickas ut till elever och vårdnadshavare med frågor om bland annat trygghet.

Av nämndens kvalitetsrapport för läsåret 2021/22 framgår att frågan om trygghet och studiero behandlas under egen rubrik. Aktuellt nuläge redovisas utifrån elevers och föräldrars svar i Skolinspektionens enkät. Svaren jämförs med tidigare år, men varken aktuellt nuläge eller utvecklingen i förhållande till tidigare mätningar analyseras. Vidtagna åtgärder följs däremot upp och vilka åtgärder som pågår eller som ska vidtas redovisas.⁵

3.2.2 Studiero

Att elevers studiero ska följas upp anges inte direkt i huvudmannens plan eller i mallar kopplade till planen. Däremot framgår av mallen för avstämningpunkten *Resultat* att effekterna av skolans utvecklingsinsatser på bland annat studiero kan vara föremål för analys. I nämndens kvalitetsrapport berörs frågan om studiero i samband med uppföljning av trygghet. Elevernas svar i skolenkäten redovisas, men analyseras alltså inte. Av rapporten framgår dock att elevernas svar vad gäller studiero är mer negativa än vad gäller trygghet. Åtgärder att vidtas identifieras också.⁶

3.2.3 Frånvaro

Elevernas frånvaro följs upp inom avstämningpunkten *Måluppfyllelse* och *Verksamhetens genomförande*. Det görs genom att:

- statistik över giltig och ogiltig frånvaro följs upp med stöd av digitalt frånvarosystem.
- självskattning vad gäller om läraren "använder digitala system för närvarorapportering".

I huvudmannens kvalitetsrapport redovisas statistik över kvitterade lektioner⁷, närvaro och giltig frånvaro per skolform. Uppgifter om grundskolan redovisas separat för årskurserna 1-6 och årskurserna 7-9. Även antalet anmälningar till huvudman efter att utredning om upprepad eller längre frånvaro redovisas. Uppgifterna analyserades inte. Huruvida åtgärder att vidtas har identifierats och vilka dessa i så fall är redovisas inte i rapporten.

⁵ Se *Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22*, sid. 51-52, om insats av PAX-piloter för att skapa studiero.

⁶ Se *Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22*, sid. 20, om insats av PAX-piloter för att skapa studiero.

⁷ Med kvitterade lektioner avses hur stor andel av det totala antalet lektioner som undervisande lärare har genomfört närvarokontroll och redovisat denna i kommunens digitala system.

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

Nämnden beslutade vid sammanträdet i november 2021 att i intern kontroll 2022 kontrollera "att huvudmannen får en säkerställd och samlad bild av elevernas närvaro och frånvaro"⁸.

3.2.4 Särskilt stöd

Elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd följs upp inom avstämningpunkten *Måluppfyllelse* och *Övergång och samverkan*. Det görs genom att:

- personalen i självskattning bedömer hur de arbetar med åtgärdsprogram, till exempel om "åtgärdsprogram revideras utifrån önskad/visad effekt" och elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd uppmärksammas vid övergångar.
- statistik över extra anpassningar, särskilt stöd och f-varningar⁹ följs upp.

I huvudmannens kvalitetsrapport redovisas inga uppgifter om särskilt stöd eller åtgärdsprogram. Däremot redovisas kunskapsresultat, vilka jämförs med tidigare år. Resultaten analyseras inte på övergripande nivå, dock ges exempel på vad som framkommit genom analys i ett par av enheternas kvalitetsrapporter¹⁰. Åtgärder att vidtas som direkt berör särskilt stöd identifieras inte. I rapporten konstateras dock: "att utvärdera och analysera elevers studieresultat och därefter besluta om åtgärder som får påtagliga positiva effekter för eleverna är vårt viktigaste kvalitetsarbete, men också det svåraste". Nämnden beslutar därför att uppdra åt förvaltningschefen att bland annat "fortsätta arbetet med kompensatoriska insatser som syftar till att ge alla elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet".¹¹

Nämndens presidium bedömer i intervju att uppföljningen av särskilt stöd kan utvecklas. Ordföranden bedömer att nämnden sannolikt kan göra mer tillsammans med rektorerna. En tjänsteperson påtalar dock vikten av att nämnden fokuserar på förutsättningar för det kompensatoriska uppdraget och inte på insatser för att möta enskilda elevers behov av stöd, då detta är en fråga för respektive rektor.

3.2.5 Övrigt

En mycket stor utmaning för nämnden är att klara kompetensförsörjningen. Nämndens ordförande menar dock att nuläget är bättre än för ett år sedan. Särskilt utmanande har det varit för landsbygdsskolorna. För att möta denna brist beslutade nämnden om lönetillägg till lärare vid dessa skolor. Systemet med lönetillägg infördes först på en pilotskola, men sedan höstterminen 2023 gäller det samtliga tre landsbygdsskolor. Av

⁸ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 43

⁹ Med f-varning avses att eleven får information om att det finns risk för att målen för godkänt betyg (E) inte kommer att uppnås.

¹⁰ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 54.

¹¹ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 61

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

intervjuer framgår att andelen legitimerade och behöriga ökade efter att lönetillägg infördes.

3.2.6 Bedömning

Vi bedömer att arbetsmarknads- och utbildningsnämnden i sitt systematiska kvalitetsarbete följer upp trygghet, studiero och frånvaro. Aktuellt nuläge redovisas, men vi bedömer inte att resultaten analyseras så att huvudmannen får uppgifter om tänkbara orsaker till resultaten, till trenden eller till att resultaten kan se olika ut på skolorna. Åtgärder som har vidtagits och som pågår liksom nya åtgärder redovisas och analyseras.

I huvudmannens samlade kvalitetsrapport görs ingen samlad redovisning eller aggregerad analys av åtgärdsprogram och särskilt stöd, vilket vi bedömer är en brist. Uppföljning av kunskapsmålen görs dock och insatser redovisas.

3.3 Uppföljning av åtgärder

I arbetsmarknads- och utbildningsnämnden kvalitetsrapport för läsåret 2021/2022 redovisas en rad åtgärder som har vidtagits för att utveckla utbildningen inom de områden som nämnden valt ut som avstämningpunkter. Nedan följer en kort beskrivning över ett urval insatser som har gjorts och huruvida insatsernas effekter redovisas.

- Insatser mot rasism och intolerans som har genomförts sedan läsåret 2019/2020 i samverkan med Skolverket och Rädda barnen. Insatserna beskrivs och i rapportens analyskapitel anges att det behövs mer tid för att se effekterna hos eleverna.¹²
- Skolutveckling och ledarskap i klassrummet. Insatsen och dess effekter på insatsen redovisas kort.
- Skolpsykologer har fokuserat sitt arbete på problematisk skolfrånvaro. Insatsen bedöms som uppskattad och värdefull. Det görs ingen direkt koppling till frånvarostatistik eller skolresultat.
- Insatser för ökad studiero och likvärdiga förutsättningar för elever har genomförts bland annat med PAX¹³. Insatsen har utvecklats genom elevhälsans försorg och bedöms ha "bidragit till att rektorerna lättare har kunnat bemöta frågor från lärare och vårdnadshavare".¹⁴ Enligt kvalitetsrapporten bedöms effekterna vara "goda till mycket goda".¹⁵

¹² Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 51

¹³ PAX i skolan är en uppsättning verktyg som syftar till att skapa ett klassrum präglad av lugn, trygghet, glädje och studiero, samtidigt som elever får öva på självreglering och social problemlösning. Se vidare <https://paxiskolan.se/>, 2023-07-07 kl. 10:00

¹⁴ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 20

¹⁵ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 50

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

- ”Studiehandledningens utförande och kvalitet har [...] varit ett särskilt viktigt område att utveckla.” Insatsen bedöms ha effektiviserat studiehandledningstiden.¹⁶
- Ledningsstrukturen på högstadiet har förändrats, vilket bedöms ge effekt på elevresultaten då det kollegiala lärandet främjas.¹⁷

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer att nämnden följer upp vidtagna åtgärder och konsekvenserna av dessa följs till viss del upp. I kvalitetsrapporten görs dock ingen analys av vilken direkt inverkan insatserna har haft på måluppfyllelsen. Vi bedömer att nämndens fokus på insatsernas effekter på måluppfyllelsen kan tydliggöras i kvalitetsarbetet samtidigt som vi inser det svåra i att särskilja en specifik insats betydelse för måluppfyllelsen på aggregerad nivå.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och utbildningsnämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning av det systematiska kvalitetsarbetet. Vi grundar vår bedömning på att nämnden årligen fastställer en plan för det systematiska kvalitetsarbetet som bland annat innehåller direktiv om inriktningen på kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå stöds av centralt framtagna mallar som bland annat reglerar att frågor om trygghet, studiero, frånvaro och särskilt stöd ska följas upp. På huvudmannanivå skrivs årligen en sammanfattande kvalitetsrapport. Vi bedömer att rapporten ger en övergripande bild av måluppfyllelsen inom de områden som nämnden har valt för uppföljning och att åtgärder för utveckling av utbildningen redovisas, analyseras och följs upp.

Vi har också identifierat brister i kvalitetsarbetet. I huvudmannens samlade kvalitetsrapport görs ingen samlad redovisning eller aggregerad analys av åtgärdsprogram och särskilt stöd. Överlag saknar vi en dokumenterad analys i huvudmannens kvalitetsrapport. Vi bedömer att nämnden i högre grad bör analysera orsakerna till resultaten. På detta sätt skulle kopplingen mellan orsaker, insatser och effekterna av insatserna underlättas.

Vi bedömer också att kommunikationen mellan huvudman och verksamhet brister. Det finns arenor för dialog, men syftet med desamma är oklart särskilt vad gäller dialogen mellan nämndens politiker och rektorerna. Vidare bedömer vi att befintligt digitalt verksamhetsstöd inte fullt ut kan användas på det sätt som efterfrågas.

¹⁶ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 56

¹⁷ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete – läsåret 2021/22, sid. 57

Bodens kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete

2023-10-03

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi arbetsmarknads- och utbildningsnämnden att:

- analysera och i huvudmannens rapport dokumentera orsakerna till resultaten i grundskolan för att utifrån dessa kunna besluta om riktade och kraftfulla insatser, vilka sedan i nästa följs upp och vid behov justeras. (4 kap. 3 och 6 §§ SkoL)
- tydliggöra syftet med kvalitetsdialogen mellan nämnden och rektorerna så att enheternas och huvudmannens kvalitetsarbete kan ligga till grund för insatser i syfte att utveckla utbildningen. (4 kap. 3 § SkoL)
- i dialog med skolledarna utvärdera befintligt verksamhetsstöd utifrån adekvat kravspecifikation och vidta åtgärder så att verksamheten får tillgång till ett ändamålsenligt verksamhetsstöd.

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:
Joakim Nertyk
C35122BADF00413...

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Certificate Of Completion

Envelope Id: BA1A4D707FC34B7DA4E053F47161C6B3 Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: GR - SKA.pdf
Source Envelope:
Document Pages: 13 Signatures: 1 Envelope Originator:
Certificate Pages: 1 Initials: 0 Joakim Nertyk
AutoNav: Enabled PO Box 50768
Envelopeld Stamping: Enabled Malmö, SE -202 71
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna joakim.nertyk@kpmg.se
IP Address: 195.84.56.2

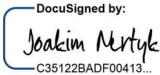
Record Tracking

Status: Original Holder: Joakim Nertyk Location: DocuSign
10/10/2023 8:08:04 AM joakim.nertyk@kpmg.se

Signer Events

Joakim Nertyk
joakim.nertyk@kpmg.se
Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 195.84.56.2

Timestamp

Sent: 10/10/2023 8:11:08 AM
Viewed: 10/10/2023 8:11:22 AM
Signed: 10/10/2023 8:11:39 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Table with 3 columns: Event Name, Status, Timestamp. Rows include In Person Signer Events, Editor Delivery Events, Agent Delivery Events, Intermediary Delivery Events, Certified Delivery Events, Carbon Copy Events, Witness Events, Notary Events, Envelope Summary Events, and Payment Events.